

Stelselwijziging Jacht en Faunabeheer: noodzakelijk en wenselijk?

Harm Niesen

Vele jaren was de aanhef van het eerste artikel in iedere Argus “Naar een” (ethisch en wetenschappelijk verantwoord faunabeheer). Dat was en is uiteraard nog steeds onze uiteindelijke doelstelling. Helaas was de teneur van dat verhaal bijna steeds pessimistisch, zozeer zelfs dat we daar regelmatig aanmerkingen van lezers op kregen. Het is nou eenmaal niet leuk en niet bemoedigend om negatief nieuws te lezen. Ieder commercieel medium weet dat en probeert het te vermijden. Maar ja, wij zijn geen commercieel medium. Ons rest geen andere keus dan doorgaan op de meest realistische weg, hoe somber die ook is. En somber is die...

Vorig jaar is er een ambtelijke commissie in het leven geroepen, die een systematische vernieuwing moet voorbereiden van de manier waarop provincies ontheffingen verlenen om beschermde diersoorten te bestrijden en te beheren. Nodig, niet in het minst omdat wij dergelijke ontheffingen in toenemende mate bij de rechter weten te winnen. Provincies klagen dat zij daardoor feitelijk hun beleid niet kunnen uitvoeren. Dat “beleid” bestaat er uit, zoals wij allen sinds vele jaren weten, het boeren en jagers in alle opzichten naar de zin te maken.

In het kort: boeren klagen over schade. Terecht of niet, daar wordt geen objectieve aandacht aan geschonken. Het is zoals toenmalig minister Braks een jaar of 40 geleden al zei: boeren willen geen ongenode gasten als ganzen op hun land. Of ze wel of geen reële schade aanrichten is niet het belangrijkste. De boeren ondervinden vooral psychische schade van de aanwezigheid van die ganzen. De plaatselijke jagers zijn vervolgens wettelijk verplicht om daartegen letterlijk in het geweer te komen. Als het daarbij om beschermde soorten gaat, is een goed onderbouwde ontheffing van de provincie noodzakelijk voordat de jagers kunnen optreden op de enige manier die ze kennen: schieten. Maar aan die onderbouwing schort het eigenlijk in alle gevallen.

Onderbouwing

Er moet sprake zijn van een groot maatschappelijk belang en de ontheffing kan alleen worden verleend als het vast staat dat bestrijden echt helpt en dat er geen alternatieven bestaan die goed werken (om de (vermeende) overlast te bestrijden). Maar dat dient wel wetenschappelijk verantwoord te worden vastgesteld. Boeren en jagers kunnen dat uiteraard niet. Zij hebben geen kennis van ecologische verhoudingen en kennen maar één eenvoudige redenatie: als ik een beest doodschiet, kan ik geen last meer van hem hebben. Van de duur betaalde provinciale ambtenaren zou meer verwacht mogen worden maar helaas, in iedere provincie is kennelijk hun enige functie het boeren en jagers volledig naar de zin te maken. Een schandelijke vorm van cliëntelisme.

Juridische procedures

De laatste jaren hebben we gemiddeld zo'n 25 (!) juridische procedures lopen tegen volgens ons onterecht en zinloos verleende ontheffingen om dieren te mogen schieten. Niet zo maar een paar maar op grote schaal. Van de beschermde grauwe gans bijvoorbeeld worden er in ons land jaarlijks zo'n half miljoen om zeep geholpen. Geschoten, vergast en hun nesten vernield. Zonder enig aantoonbaar nut en met wél een enorme verstoring als gevolg. Of het

schieten van jaarlijks zo'n 25.000 reeën, nota bene voor hun eigen bestwil! Steenmarters, vossen, muskusratten, wasberen, kraaiachtigen en zelfs bevers, allemaal moeten ze volgens de provincies krachtdadig worden bestreden. Wij winnen juridische procedures tegen deze onzin steeds vaker en dat heeft geleid tot paniek in de provincies. Hun beleid wordt stelselmatig ondermijnd! Ja, natuurlijk, jullie beleid is gestoeld op domme vooroordelen, mist iedere wetenschappelijke onderbouwing en is totaal ineffectief. Naar aanleiding van de klacht van de provincies ("wij kunnen zo ons beleid niet uitvoeren") heeft het ministerie van LVVN een commissie in het leven geroepen om te onderzoeken op welke manier een "stelselwijziging jacht en wildbeheer noodzakelijk en wenselijk" zou moeten worden ontwikkeld.

Stelselwijziging?

Op zich zijn wij het hardgrondig eens met een stelselwijziging! In 2/3 van ons land, het agrarisch gebied, maken boeren en jagers de dienst uit en hebben natuurbeschermers helemaal niets in te brengen. Maar in de huidige politieke constellatie, met de boeren- en jagerspartij BBB op alle cruciale machtsposities in de regering én in alle provincies, kan dat natuurlijk nooit tot een door ons gewenst resultaat leiden. Tegen door de provincie verleende onthefingen om beschermde soorten te bestrijden kunnen juridische procedures worden gevoerd. En dat willen de overheden ten koste van alles voorkomen, door middel van deze stelselwijziging. Daarom is er nu dus binnen de "commissie stelselwijziging" een duidelijke neiging om meer soorten als "wild" te kwalificeren. Met andere woorden: er wordt dan onbeperkt geschoten op soorten als grauwe gans en ree en daar kan dan niemand bezwaar tegen maken. Maar er zit wel een dikke adder onder het gras: boeren kunnen nooit een schadevergoeding krijgen voor deze soorten, die dan vrij bejaagbaar zijn. En dat zullen

Als gevolg van de stelselwijziging zou de grauwe gans zomaar vrij bejaagbaar kunnen worden.

Zonder enig nut worden er jaarlijks een half miljoen grauwe ganzen gedood.

zij nooit accepteren. Voor ons is zo'n vogelvrijverklaring van veel soorten, net nu de wildlijst is afgeschaft, natuurlijk volstrekt onacceptabel.

Positief is, dat in de huidige plannen is voorzien in een commissie van wetenschappelijke deskundigen, die

provinciale faunabeheerplannen moeten beoordelen. Het werd tijd. Maar hoe zwaar telt hun oordeel? Onaanvaardbaar in onze ogen is, dat volgens het huidige voorstel slechts eens in de *twintig* jaar wijzigingen in de wetgeving kunnen

worden aangebracht. Fouten en zinloze bestrijdingsacties dienen direct te kunnen worden gecorrigeerd.

Goed nieuws op de valreep!

Bij het ter perse gaan van deze Argus werd bekend dat de Tweede Kamer wil dat BBB staatssecretaris Rummenie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur eerst een uitgebreide, onafhankelijke evaluatie laat uitvoeren van het huidige jachtstelsel, voordat hij een stelselwijziging mag uitwerken. Het gaat slecht met de vogelsoorten die op de wildlijst staan, zoals wilde eend, fazant en houtduif, maar ook met konijnen en hazen gaat het niet goed. Daarom heeft de Kamer de staatssecretaris opgedragen geen onomkeerbare stappen te zetten. Rummenie weet dat zijn dagen en die van z'n partij geteld zijn en had daarom haast. Het parlement heeft hem voor nu gelukkig teruggefloten. Dat maakt het belangrijker dan ooit om 29 oktober diervriendelijk te stemmen en de jagerslobby een halt toe te roepen.